ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រដ្ឋសភា

រដ្ឋសភា
ចូល
លេខ..........
ថ្ងៃទី.......ឆ្នាំ២០១...ម៉ោង....
បញ្ជូនទៅ..........

សូមគោរពជូន

សម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ប្រធានរដ្ឋសភា

កម្មវត្ថុ : សេចក្តីស្នើច្បាប់ស្តីពី ការប្រឆាំងការមិនទទួលស្គាល់ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

យោង : -មាត្រា៩១ថ្មី នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

-ប្រការ២២ថ្មី នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋសភា ។

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាជាតំណាងរាស្ត្រមួយក្រុមដែលជាហត្ថលេខីដូចមានបញ្ជីរាយនាមជូនភ្ជាប់ មានកិត្តិយសសូមផ្ញើជូន **សម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី** នូវសេចក្តីស្នើច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការមិនទទួលស្គាល់ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដោយមានសេចក្តីថ្លែងហេតុជូនភ្ជាប់មកជាមួយផង ។

យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នា សូមស្នើ **សម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី** មេត្តាពិនិត្យ និងដាក់សេចក្តីស្នើច្បាប់នេះ ជូនរដ្ឋសភាដើម្បីពិភាក្សានិងអនុម័ត ដោយចាត់ទុកជាការប្រញាប់ តាមការគួរ ។

សូម **សម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី** មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីយើងខ្ញុំ។

រាជធានីភ្នំពេញ,ថ្ងៃទី២៩ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៣

តំណាងរាស្ត្រហត្ថលេខី

បណ្ឌិតរដ្ឋ.ជាម_យៀប

សុខ ឥសាន

វិថីរដ្ឋសភា សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទូរស័ព្ទ: (៨៥៥-២៣) ២១៣ ៥៣៥, ២២០ ៦២៨
ទូរសារ: (៨៥៥-២៣) ២២០ ៦២៩ សារអេឡិចត្រូនិច: sg@national-assembly.org.kh គេហទំព័រ: www.national-assembly.org.kh

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រដ្ឋសភា

រដ្ឋសភា
ចូល
លេខ ១៤៧៩
ថ្ងៃទី ... ឆ្នាំ២០១... ម៉ោង ...
បញ្ជូនទៅ ...

សេចក្តីថ្លែងហេតុ
នៃសេចក្តីស្នើច្បាប់
ស្តីពី
ការប្រឆាំងការមិនទទួលស្គាល់ឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

អនុលោមតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជំពូកទី៣ ជាពិសេសមាត្រា៣១ ដែលចែងអំពីការទទួលស្គាល់ និងការគោរពសិទ្ធិមនុស្សដូចមានចែងក្នុងឧបករណ៍គតិយុត្ត អន្តរជាតិ ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានទទួលស្គាល់ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអនុម័ត ច្បាប់ស្តីពី ការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើ កិច្ចព្រមព្រៀង រវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទាក់ទងនឹងការកាត់សេចក្តី នៅក្រោមច្បាប់កម្ពុជានូវឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ឆ្នាំ២០១០ ដើម្បីជំនួសច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរកាល និងក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ឆ្នាំ១៩៥៦ ។ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌថ្មី បានបញ្ញត្តបទល្មើសដែលមានលក្ខណៈជាអន្តរជាតិ ក្នុងគន្ថីទី២ ដែលចែងពីបទល្មើសប្រឆាំងនឹងបុគ្គល ហើយដែលចែកចេញជា ៣បទល្មើស : ទី១-បទឧក្រិដ្ឋ ប្រល័យពូជសាសន៍(មាត្រា១៨៣ ដល់ មាត្រា១៨៧) ទី២-បទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងមនុស្សជាតិ (មាត្រា ១៨៨ ដល់ មាត្រា១៩២) និងទី៣-បទឧក្រិដ្ឋសង្គ្រាម (មាត្រា១៩៣ ដល់ មាត្រា១៩៨) ។

សូមរំលឹកថា ក្នុងក្របខណ្ឌនៃការប្រឆាំងនឹងឧក្រិដ្ឋកម្មខាងលើ :

-ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានផ្តល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិផ្សេងៗជាអាទិ៍ អនុសញ្ញាស្តីពីការបង្ការនិងផ្តន្ទាទោសចំពោះបទឧក្រិដ្ឋប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលអនុម័តដោយ អង្គការសហប្រជាជាតិ នៅឆ្នាំ១៩៤៨ និងលក្ខន្តិកៈទីក្រុងរ៉ូមស្តីពីតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ ។

-នៅក្នុងស្មារតីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍នេះដែរ ប្រជាជនកម្ពុជាបាននាំ គ្នាងើបឡើងតស៊ូកំចាត់របបកម្ពុជាប្រជាធិតេយ្យដ៏សាហាវយង់ឃ្នង រហូតដល់ទទួលបានជ័យ ជំនះជាស្ថាពរ នៅថ្ងៃ ៧ មករា ១៩៧៩ ។

-នៅក្នុងក្របខណ្ឌការពារសិទ្ធិមនុស្សនេះដែរ រដ្ឋសភាក៏បានបង្កើតគណៈកម្មការមួយគឺ គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្ស ទទួលពាក្យបណ្តឹង អង្កេត និងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា ដើម្បី រួមចំណែកបង្ការ និងដោះស្រាយរាល់ការរំលោភអំណាចមកលើប្រជាពលរដ្ឋ ។

រដ្ឋសភាតែងយកចិត្តទុកដាក់ជាប្រចាំនូវរាល់ការវិវត្តិនៃបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សក្នុងពិភពលោក នៅក្នុងអង្គប្រជុំទាំងអស់ ទាំងថ្នាក់តំបន់និងអន្តរជាតិ ។ នៅថ្នាក់តំបន់ក្នុងឋានៈជាប្រធាន អាស៊ាន កម្ពុជាបានគាំទ្រ និងជំរុញឱ្យមានការអនុម័តសេចក្តីថ្លែងការស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សអាស៊ាន ។ នៅថ្នាក់អន្តរជាតិ យើងបានយកចិត្តទុកដាក់តាមដានរាល់សកម្មភាព និងការសម្រេចថ្មីៗរបស់

អង្គការសហប្រជាជាតិក្នុងវិស័យសិទ្ធិមនុស្ស ជាអាទិ៍ វេទិកាជួបជុំនាថ្ងៃទី៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៣ ដែលបានរៀបចំឡើងនៅទីស្នាក់ការអង្គការសហប្រជាជាតិ ដោយបានរំលឹកឡើងវិញនូវរាល់បទឧក្រិដ្ឋប្រល័យពូជសាសន៍ នៅក្នុងពិភពលោកដែលមានមកទល់ពេលនេះ រួមទាំងឧក្រិដ្ឋកម្មនៅកម្ពុជាក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យផងដែរ ។

ក្នុងគោលដៅឱ្យប្រជាពលរដ្ឋមានការចងចាំមិនភ្លេចពីប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏ជូរចត់ពីអតីតកាល និងរកយុត្តិធម៌ជូនជនរងគ្រោះ ខំប្រឹងប្រែងក្នុងការទប់ស្កាត់កុំឱ្យការកើតមានជាថ្មីនូវឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម ស្របតាមឧបករណ៍គតិយុត្តជាតិ និងអន្តរជាតិខាងលើ ព្រមទាំងក្នុងគោលដៅប្រឆាំងការមិនទទួលស្គាល់ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។ ការមិនទទួលស្គាល់ឧក្រិដ្ឋកម្មខាងលើនេះ គឺ ជាការប្រមាថយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់វិញ្ញាណក្ខន្ធអ្នកដែលបានបាត់បង់ជីវិតក្នុងសម័យនោះ និងធ្វើឱ្យមានការឈឺចាប់ដល់គ្រួសារជនរងគ្រោះដែលនៅរស់រានមានជីវិតរហូតដល់សព្វថ្ងៃ ទើបយើងខ្ញុំជាតំណាងរាស្ត្រហត្ថលេខីបានធ្វើសេចក្តីស្នើច្បាប់ស្តីពី ការប្រឆាំងការមិនទទួលស្គាល់ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ នេះ ។

ស្មារតីគោលក្នុងការធ្វើសេចក្តីស្នើច្បាប់នេះ គឺ រាល់ការមិនទទួលស្គាល់ ឬការសម្រាល ឬការបដិសេធ ឬការជំទាស់អត្ថិភាពនៃឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬការលើកតម្កើងឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ មិនត្រូវចាត់ទុកថាជាសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិទេ ។

សេចក្តីស្នើច្បាប់នេះមាន ៥មាត្រា ដែលមានខ្លឹមសារដូចតទៅ :

មាត្រា១ : គោលដៅគឺផ្តន្ទាទោសរាល់បុគ្គលដែល មិនទទួលស្គាល់ ឬសម្រាល ឬបដិសេធ ឬជំទាស់អត្ថិភាពនៃឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬលើកតម្កើងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។

មាត្រា២ : ការកំណត់ថារាល់អំពើខាងលើ ជាបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌ ដែលត្រូវ ផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ។

មាត្រា៣ : ចែងអំពីទោសបន្ថែមដែលមានកំណត់ក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

មាត្រា៤ : ចែងអំពី នីតិបុគ្គលអាចត្រូវទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌ តាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែង ក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

មាត្រា៥ : ចែងអំពីការប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

សេចក្តីដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ សូមរដ្ឋសភាមេត្តាពិនិត្យ និងអនុម័តសេចក្តីស្នើច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការមិនទទួលស្គាល់ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដោយចាត់ទុកជាការប្រញាប់ តាមការគួរ ។

រាជធានីភ្នំពេញ,ថ្ងៃទី ២៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៣

តំណាងតំណាងរាស្ត្រហត្ថលេខី

បណ្ឌិតរដ្ឋ ជាម យៀប

រដ្ឋសភា

សេចក្តីស្នើ

រដ្ឋសភា
ទទួល
គំរោងច្បាប់លើកទី...១.............
ថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៣

ច្បាប់

ស្តីពី

ការប្រឆាំងការមិនទទួលស្គាល់ឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលប្រព្រឹត្តឡើង ក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

មាត្រា១.-

ច្បាប់នេះ មានគោលដៅផ្តន្ទាទោសចំពោះបុគ្គលទាំងឡាយណាដែលមិនទទួលស្គាល់ ឬសម្រាល ឬបដិសេធ ឬជំទាស់អត្ថិភាពនៃឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬលើកតម្កើងឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិព្រហ្មទណ្ឌ និងបទដ្ឋាននានាដែលអនុវត្តដោយអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។

មាត្រា២.-

រាល់ការមិនទទួលស្គាល់ ឬការសម្រាល ឬការបដិសេធ ឬការជំទាស់អត្ថិភាពនៃឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬការលើកតម្កើងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយច្បាប់ ឬដោយសេចក្តីសម្រេចជាស្ថាពររបស់តុលាការដែលមានអានុភាពអនុវត្តនៅលើទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺជាបទមិនទទួលស្គាល់ជាសាធារណៈនូវឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ ទៅ ២ (ពីរ) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ទៅ ៤.០០០.០០០ (បួនលាន) រៀល បទមិនទទួលស្គាល់ជាសាធារណៈនូវឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ តាមមធ្យោបាយណាមួយដូចខាងក្រោម :

១-តាមសំដី ទោះជាប្រភេទណាក៏ដោយដែលបញ្ចេញនៅទីសាធារណៈ ឬនៅក្នុងសាលប្រជុំសាធារណៈ។

វិថីរដ្ឋសភា សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទូរស័ព្ទ: (៨៥៥-២៣) ២១៣ ៥៣៥, ២២០ ៦២៨
ទូរសារ: (៨៥៥-២៣) ២២០ ៦២៩ សារអេឡិចត្រូនិច: sg@national-assembly.org.kh គេហទំព័រ: www.national-assembly.org.kh

២-តាមលិខិត ឬគំនូរ ទោះជាប្រភេទណាក៏ដោយដែលផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងចំណោមសាធារណជន ឬដាក់តាំងឲ្យសាធារណជនមើល ។

៣-តាមគ្រប់មធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ សោតទស្សន៍សម្រាប់សាធារណជន ។

មាត្រា៣.-

ចំពោះបទល្មើសខាងលើ ទោសបន្ថែមដែលមានចែងក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ដូចខាងក្រោមនេះ អាចត្រូវបានប្រកាស :

១-ការបិទផ្សាយសេចក្តីសម្រេចផ្តន្ទាទោស ។

២-ការផ្សាយសេចក្តីសម្រេចផ្តន្ទាទោសនៅក្នុងសារព័ត៌មាន ។

៣-ការផ្សាយសេចក្តីសម្រេចផ្តន្ទាទោស តាមគ្រប់មធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍សោតទស្សន៍សម្រាប់រយៈពេល ៨ ថ្ងៃ យ៉ាងច្រើន ។

មាត្រា៤.-

នីតិបុគ្គលអាចត្រូវប្រកាសថា ត្រូវទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៤២ (ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់នីតិបុគ្គល) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ចំពោះបទល្មើសដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២ ខាងលើ ។ នីតិបុគ្គលត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ៥០.០០០.០០០ (ហាសិបលាន) រៀល ទៅ ៥០០.០០០.០០០ (ប្រាំរយលាន) រៀល ព្រមទាំងទោសបន្ថែមមួយ ឬច្រើនដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១៦៨ (ទោសបន្ថែមអនុវត្តចំពោះនីតិបុគ្គល) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

មាត្រា៥.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ច្បាប់នេះ ត្រូវបានរដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
អនុម័តនៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ២០១៣
នាសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ នីតិកាលទី ៤
រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ២០១៣

ប្រធានរដ្ឋសភា

សម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិន